7/8032

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B16APK0610AR-GE-090-159007 25 /10/ **2005**
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 07/10/2005 tarihli ve A.01.0.GNS.010.00.02/13882 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Erdal KARADEMİR'in 7/8032-13489 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Atilla KOÇ
Bakan

EK:
Önerge (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:5 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312) 2969316 Fax: (0312) 212 88 67
www.kultur.gov.tr E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

7/8032

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDAL KARADEMİR'İN 7/8032-13489 ESAS NO'LU SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

16/04/2003 tarihli ve 4848 sayılı kanun ile kurulan Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Bakanlığın amacı ve görevi, "Milli, manevi, tarihi, kültürel ve turistik değerleri araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak, tanıtmak, benimsetmek ve bu suretle milli bütünlüğün güçlenmesine ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak" olarak belirlenmiştir.

Bilindiği üzere profesyonel turist rehberliğinin de, yasa ve yönetmeliklerde tanımına göre "idare tarafından kendisine tanıtım görevi verilen, seçimi ve yetiştirilmesi devlete bırakılan bir meslek dalı" olduğu görülmektedir. Yani, "rehber", idarenin ülkeyi temsil görevi verdiği turizm elemanlarıdır.

Bire bir tanıtımın vazgeçilmez elemanı olan rehberlerin seçimi ve yetiştirilmesinin önemi, ülkemizi temsil ve tanıtım yetkisi ve görevi verilen rehberlerin üstlendikleri sorumluluktan anlaşılmaktadır.

Ancak, son günlerde "Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı'nda Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesinin aksine yaşanmamış mitolojiler anlatılmak suretiyle gerici akımların propaganda yapmasına göz yumulduğu ve gerekli denetimin yapılmadığı yazılı ve görsel basınımıza da yansıyan haberlerden bilinmektedir. Benzeri uygulamaların, başka tarihi, kültürel ve turistik alanlarımızda da yaşandığı kamuoyunda yoğun olarak konuşulmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Kaçak veya korsan rehber çalıştırılmasının, ülkemiz tarihi ve kültürel değerleri hakkında doğuracağı sonuçlar nelerdir?

CEVAP 1: Profesyonel turist rehberleri ülke turizmine yaptıkları doğrudan katkı ve ülke tanıtımında oynadıkları önemli rol nedeniyle belli vasıflara haiz olmalıdırlar. Bu nedenle 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki ve Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği gereğince, ancak, kendilerine Kültür ve Turizm Bakanlığınca rehberlik kimlik kartı verilen kişiler turist rehberliği yapabilir. Yönetmeliğin 38 inci maddesinde açıkça belirtildiği üzere "Bakanlıkça kendilerine rehberlik belgesi verilmemiş kişiler turist rehberliği yapamazlar."

Bu bilgiler doğrultusunda bir değerlendirme yapılacak olursa, turistik alanlarda kaçak rehberlerin çalışması ve çalıştırılması sonucunda ülkemiz yanlış tanıtılacak ve hem Türkiye hem de ülke turizmi telafi edilemez zararlar görecektir. Bakanlığımca rehber adaylarına, ülkemizin tarihi ve kültürel değerleri hakkında bir eğitim verilmekte ve ancak bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara rehberlik kimlik kartı verilmektedir.

7/8032

SORU 2 : Kaçak rehberlerin takibi konusunda Bakanlıkça ne gibi bir çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP 2: 4848 sayılı Kanunun 13. maddesinin (m) bendi gereğince profesyonel turist rehberlerini denetlemek Bakanlığıma verilmiş bir yetki ve görevdir. Bu denetlemeler Bakanlığımca turizmin yoğun yaşandığı bölgelerde sıklıkla yapılmaktadır.

2005 yılı içerisinde yapılan denetlemelerde kaçak rehberlik faaliyetlerine ilişkin 175 adet tutanak düzenlenmiştir.

SORU 3: Ülkemizde rehber olarak çalışan yabancı uyruklu rehberler var mıdır?

SORU 4: Ulusal tanıtımımızın, rehberlik boyutunda yabancılar tarafından yapılması doğru mudur?

CEVAP 3-4: Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesi (b) bendine göre turist rehberi olmak için aranan şartlardan biri de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktır. Bu nedenle Türkiye genelinde yabancı uyrukluların turist rehberliği yapması hukuken mümkün değildir.

Haliyle ülkemizde yabancı uyruklu turist rehberi bulunmamaktadır. Ancak zaman zaman yapılan denetlemelerde bu kapsamda faaliyet gösteren kaçak rehberler tespit edilmekte ve gereken yasal işlemler hemen başlatılmaktadır.

SORU 5: Kaçak yada korsan rehber istihdam eden seyahat acentaları hakkında Bakanlığınızca ne gibi bir işlem yapılmaktadır?

CEVAP 5: Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği'nin 43 üncü maddesi gereğince seyahat acenteleri ancak söz konusu yönetmeliğin 38 inci maddesi esaslarına uygun, Bakanlığımızdan belgeli turist rehberleri çalıştırabilirler.

Kaçak rehber istihdam eden seyahat acenteleri hakkında Bakanlığıma bağlı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından, 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu gereğince işlem yapılmaktadır. Bu kanunun 27 nci maddesinin (g) bendinde "Her ne suretle olursa olsun bir yıl içinde üç ihtar alan seyahat acentelerinin belgeleri Bakanlıkça iptal olunur." hükmü bulunmaktadır.

SORU 6: Ülkemizdeki rehber sayısı nedir? Bu sayı yeterli midir?

CEVAP 6: Türkiye'ye 2004 yılı rakamlarıyla 17 milyon turist geldiği tespit edilmiştir. Çeşitli ilgi alanları ve amaçlara sahip bu turist kitlesine hizmet amaçlı olarak ülkemizde 9243 profesyonel turist rehberi vardır. Ancak, bu rakamın 7500'ü faal olarak çalışmaktadır. Bu sayı, ülkemize gelen turist sayısı ve niteliği dikkate alınacak olursa yetersizdir. Bu yetersizlik özellikle nadir dillerde ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle profesyonel turist rehberlerinin sayısı ülkemize gelen turist sayısındaki artışa paralel olarak artırılacaktır.

Ayrıca, Bakanlığım tarafından, Türkiye'nin turist niteliği ve niceliği göz önüne alınarak "turist rehberliğinde uzmanlaşma" çalışmaları yapılmaktadır.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAK. BİLGİ EDİNME BİRİMİ PLANLAMA VE KOORD. MÜD. 1923

7/8032

SORU 7: Belgesiz rehberler/ korsan rehberler ya da bazı seyahat acentalarınca rehber gibi istihdam edilen yabancılar hakkında ne gibi önlemler alınmaktadır?

CEVAP 7: Bakanlığım 4848 sayılı Kanundan aldığı yetkiye ve Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği hükümlerine göre denetimlerde bulunmaktadır. Ayrıca, 1618 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi gereğince de seyahat acentelerini denetlemektedir. Bu denetimler sonucunda kaçak rehberlik faaliyetinde bulunduğu tespit edilenler Cumhuriyet Savcılığına sevk edilir. Rehber gibi istihdam edilen yabancıların faaliyeti de kaçak rehberlik faaliyeti olduğundan bu kişiler hakkında da aynı işlem yapılır. Ayrıca kaçak rehber çalıştıran seyahat acenteleri hakkında yasal işlem yapılmaktadır.

SORU 8: Milli Parklar Kanununun, 16 ncı maddesinde 03/07/2005 tarihli ve 5400 sayılı Kanunla yapılan değişikle "alan kılavuzları" tanımı getirilmiştir. Sizce, söz konusu "alan kılavuzları" 15/03/2003 tarihli ve 25049 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliğinde yer alan "Türkiye'yi yerli ve yabancı turistlere en iyi şekilde tanıtacak ve onlara gezileri süresince yardımcı olacak ve doğru bilgileri verebilecek" rehber tanımı ile örtüşmekte midir? Örtüşüyorsa, bu durum Bakanlıkça temsil görevi verilen rehberlerin rehberlik haklarını gasp edilmiş olması sonucunu doğurmaz mı?

CEVAP 8: 03/07/2005 tarihli ve 5400 sayılı Kanunla değişik 2873 sayılı Milli Parklar Kanununda belirtilen alan kılavuzlarının görevi, sadece belirlenen bir alanda yer ve yön göstermektir. Alan kılavuzları büfe, lavabo gibi ihtiyaç mahalleri veya "57. Alay Şehitliği", "İlk Kurşun Anıtı" gibi korunan alan içinde bulunan ziyaret bölgelerine düzgün bir şekilde ulaşılabilinmesini sağlayarak, ziyaretçileri doğru yönlendiren yer hizmetlileridir. Haliyle "alan kılavuzları" profesyonel turist rehberlerinin görevlerini yapamaz.

Rehberlik hizmetine yönelmeleri, bu hizmeti veren rehberlik mesleğinin fiilen gaspı anlamına geleceğinden, yasal olarak alan kılavuzlarının hiçbir şekilde turist rehberliği faaliyetinde bulunmaları mümkün değildir. Böyle bir faaliyette bulunanlar hakkında kaçak rehberlik yapmaları nedeniyle ilgili mercilerce gerekli işlem yapılmaktadır.

Ayrıca, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı ile ilgili iddialar gerçeği yansıtmamaktadır. Bakanlığımca bölgede gerekli denetimler yapılmaktadır.

